

LEES EN KYK MET BEGRIP

Graad 8 - Afrikaans Eerste Addisionele Taal

NASIENRIGLYNE
TEMA 1: HOËRSKOOL IS MEER AS NET SKOOL [p 4-14.]
ALGEMENE RIGLYNE
<ul style="list-style-type: none"> • Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede of die motivering verdien die punt. • Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep/op een of ander wyse uitgelig word. • By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede of die motivering verdien die punt.

LEESBEGRIP [p.4]			
Goud en silwer vir Goutie			
		PUNT	VLAK
1.	Dit verwys na die goue en silwer medalje wat die atleet (Miné de Klerk) gewen het. ✓	(1)	[3]
2.	hoofmeisie✓	(1)	[1]
3.	Jy is <ul style="list-style-type: none"> • die beste op jou gebied. • 'n baie goeie atleet. • 'n rolmodel vir ander atlete. (Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
4.	Nairobi✓	(1)	[1]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • 'n Groot klomp van haar Goudveld-Hoërskool vriende en onderwysers het 'n erewag gevorm. • Hulle het gejuig en gesing toe hulle haar sien. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
6.	Goudveld-Hoërskool✓	(1)	[1]
7.	“Sauer het die volgende dag haar goue en silwermedalje voor almal om haar nek gehang.” ✓	(1)	[2]
8.	Crystal Henning Janika Marais		

	Canchen Breedt (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
9.	Vir gewigstoot. ✓	(1)	[1]
10.	A/ jou land te verteenwoordig. ✓	(1)	[1]
11.	Om die groen en goud te dra. ✓	(1)	[1]
12.	<ul style="list-style-type: none"> • Sy wil gaan studeer ✓ • Sy wil atletiek doen. ✓ 	(2)	[1]
13.	Jy vereer iemand met jou iets wat jy bereik het. ✓	(1)	[3]
14.	Covid-19 ✓	(1)	[2]
15.	Ja. Om vir die leser te wys dat Miné trots op die landsvlag is. ✓	(1)	[4]
16.	getrou ✓	(1)	[3]
17.	17.1 Feit ✓	(1)	[3]
	17.2 Sy het deelgeneem aan die wêreldkampioenskapbyeenkoms in Nairobi, Kenia. ✓	(1)	[4]
18.	Ja, Jy sal nie 'n medalje by die wêreldkampioenskap kan verower sonder harde werk nie/hard te oefen nie. (Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓	(1)	[3]
TOTAAL:		[20]	

ADVERTENSIE [p.8]

Het die atletiek by jou skool hulp nodig?

		PUNT	VLAK
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Atlete • Persone wat van sport hou. • Persone wat fiks wil word. • Persone wat hulle vaardighede wil verbeter. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Nkala Mafokeng • Wimpie Nel • John Nkala 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Nicolaas van Wyk • Carl Goosen (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
3.	26-27 Oktober ✓	(1)	[1]
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit gee jou die geleentheid om fiks en fisies gesond te word. • Dit kan jou koördinerings-, balans- en soepelheidsbevordering bevorder. • Dit kan jou emosionele en verstandelike vermoëns ontwikkel. • Dit kan jou help om liggaamsgewig te beheer. • Dit leer jou hoe om saam met 'n groep mense te werk. (Enige TWEE van bogenoemde). ✓✓	(2)	[3]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Die gebruik van prente wat die fokus plaas op atletiek. • Die gebruik van woorde om mense te motiveer. • Verskillende lettertipes en groottes; hoofletters of vetgedrukte letters • Uitleg ongewoon met oneweredige vorms / lyne. • Die gebruik van leestekens. (Enige TWEE van bogenoemde). ✓	(2)	[3]
6.	R350.00✓	(1)	[3]
7.	Kurt Hannekom✓	(1)	[2]
8.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek wil graag fiks word. • Ek wil graag gesond voel. • Ek wil my vaardighede verbeter. • Ek wil gewig verloor. • Ek wil ander mense ontmoet. Of Nee. Ek hou nie van sport nie. <ul style="list-style-type: none"> • Ek is nie 'n atleet nie. • Ek oefen by my eie skool. • Ek oefen by die gym. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie daarvan om saam met ander mense te oefen nie. (Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
TOTAAL:		[10]	

STROKIESPRENT [p.10]			
Neelsie doen nie sy huiwerk nie			
		PUNT	VLAK
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Hy wys sy vinger. • Sy mond is groot oop. • Sy oë is groot en lyk kwaad. • Sy gesigsuitdrukking wys dat hy kwaad is. (Enige EEN van bogenoemde). ✓✓	(2)	[2]
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit lyk asof hy skree. • Sy mond is oop met tande wat wys. • Sy oë is eers baie groot, dan later toe. (Enige EEN van bogenoemdes).	(1)	[4]
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Die woorde van meneer/onderwyser is in hoofletters. • Daar is ‘n uitroepteken aan die einde van die sin. • Die letters is in vetdruk. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Neelsie se klasmaat / maat/vriend. • Ander leerder in die klas. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[5]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Sy oë is groot oop. • Sy mond is oop. • Sy gesigsuitdrukking wys dit. • Hy gebruik die woord “ongelooflik”. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
6.	90% ✓	(1)	[1]
7.	B/koerant✓	(1)	[1]
8.	Die pa dra ‘n bril.	(1)	[3]
9.	Hy het gedink dat Neelsie baie goed in sy toets gedoen het. ✓	(1)	[3]
TOTAAL:		[10]	

VOORBLAD [p.12]**Pienk is nie vir sissies nie**

		PUNT	VLAK
1.	Pienk is nie vir sissies nie. ✓	(1)	[1]
2.	<ul style="list-style-type: none"> • fietsry • dans • ballet (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Atletiek • Rugby • Netbal • Landloop • Swem • Sokker • Tennis (Enige sportoort sal aanvaarbaar wees). ✓	(1)	[4]
4.	Christien Neser✓	(1)	[1]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Daar is prentjies. • Die titel is in 'n lint geplaas. • Die skrif is mooi/anders. • Daar is strepies om die titel. • Daar word hartjies gebruik vir die kolletjies in die skrif. (Enige TWEE van bogenoemde). ✓	(2)	[3]
6.	B / fiets ✓	(1)	[2]
7.	7.1 danser✓	(1)	[1]
	7.2 balletskoene✓	(1)	[2]
8.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van die titel. • Ek hou van fietsry. • Ek hou van dans / ballet. • Die prentjies is mooi. • Die voorblad is mooi.		

Nee.		
<ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van die titel nie. • Ek hou nie van fietsry nie. • Ek hou nie van dans/ballet nie. • Die boek se voorblad is nie mooi nie/lelik. • Ek hou nie van lees nie. 		
(Enige EEN van bogenoemdes of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
TOTAAL:		[10]

OPSOMMING [p. 14]

Veiligheidswenke vir graad 8-leerders

Kyk na die assesseringsriglyne aan die einde van hierdie dokument vir die punttoekening.

	DIREKTE AANHALING	EIE WOORDE
1.	Jy mag nooit in 'n vreemdeling se motor klim nie.	Jy mag nie in vreemdeling se kar klim nie.
2.	Ouers moet die skool in kennis stel indien daar 'n verandering in vervoerreëlins.	As vervoerreëlins verander moet die skool daarvan weet.
3.	As jy voor die skool is en iemand probeer jou gryp, moet jy baklei, skop en skree om aandag te trek.	As iemand jou wil gryp, moet jy geraas maak om aandag te trek.
4.	As jy naby genoeg aan die skool woon om te stap, moet jy saam met 'n vriend of twee stap.	As jy naby aan die skool bly moet jy saam 'n maat stap.
5.	Jy moet nooit kortpaaie deur onbekende of stil areas vat nie, hou by strate wat jy ken.	Hou by bekende strate as jy huistoe loop.
6.	Jy moet nie met jou selfoon of oorfone in die straat loop nie.	Jy moet sonder jou foon en oorfone in die straat loop.
7.	Jy moet ook 'n lys van belangrike telefoonnommers op jou foon stoor.	Jy moet ook 'n lys van belangrike telefoonnommers op jou foon stoor.
TOTAAL:		[10]

NASIENRIGLYNE**TEMA 2: TEGNOLOGIE [p15-26]****ALGEMENE RIGLYNE**

- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie. Die rede of die motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep/op een of ander wyse uitgelig word.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede of die motivering verdien die punt.

LEESBEGRIP [p.15]**EK IS KLAAR MET SEUNS!” TIENER WYS HAAR DAGBOEK OP TWITTER.**

		PUNT	VLAK
1.	Woensdag-11 April 2023 Donderdag-12 April 2023 (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
2.	Dagboek✓	(1)	[2]
3.	Feit Ons kan die datum in die dagboekinskrywing sien. ✓	(1)	[3]
4.	“Ek gaan nie vanaand kan slaap nie” ✓	(1)	[3]
5.	Apple Iphone 13✓	(1)	[1]
6.	B /hy slim is. ✓	(1)	[3]
7.	Ja. Hy het genoeg geld om vir hom 'n kassie te koop vir sy foon. ✓	(1)	[3]
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Hy mag nie na sewe-uur op sy foon wees nie. • Hy moet eers sy huiswerk doen voor hy die foon mag gebruik. • Hy mag nie tydens eksamen sy foon gebruik nie. (Enige TWEE van bogenoemde). ✓✓	(2)	[2]
9.	Hy gaan met sy foon speel. ✓	(1)	[4]

10.	10.1 Figuurlik 10.2 Tshepo bedoel eintlik dat hy nie vir die volgende paar dae in sy dagboek gaan skryf nie. ✓	(1)	[4] [5]
11.	<ul style="list-style-type: none"> Huiswerk is belangrik en jou aandag moet daar wees. As jy eers met jou foon speel dan word jy lui. (Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓	(1)	[3]
12.	sewe-uur✓	(1)	[2]
13.	minste✓	(1)	[1]
14.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> Dit gee jou ‘n spasie / plek waer jy jou gevoelens kan deel. Jy kan al jou geheime deel. Nee. <ul style="list-style-type: none"> Jy moet nie jou gevoelens deel nie. Ek hou nie daarvan om te skryf nie. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[4]
15.	Meer as 27000 keer. ✓	(1)	[1]
16.	dink✓	(1)	[2]
17.	“Sy het die ou dagboek weer gekry en nou dele daarvan op haar Twitter-bladsy gedeel.” ✓	(1)	[3]
18.	18.1 seuns✓	(1)	[2]
	18.2 beste vriend/vriendin. ✓	(1)	[2]
19.	Die datum. ✓	(1)	[3]
	Jy skryf dan wat jy daardie dag gedoen het/gevoel het. ✓	(1)	[3]
20.	<ul style="list-style-type: none"> Jy kry jou kop skoon. Jy verander jou fokus. Jy kan nuwe perspektief kry oor iets. Jy kan kan jou stres verminder. (Enige EEN van bogenoemde) ✓	(1)	[3]
21.	dat jy maniere soek om jou gedagtes helder te kry. ✓	(1)	[2]
TOTAAL:		[25]	

STROOIBILJET [p.19]**DIE BESTE SPORTSOORT IN DIE LAND**

		PUNT	VLAK
1.	A/ rekenaarspeletjies ✓	(1)	[3]
2.	Wonderboom✓	(1)	[2]
3.	Deur die woord jou te gebruik. ✓	(1)	[4]
4.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van rekenaars/speletjies. • Die verskillende skrifte trek my aandag. • Ek hou van die prentjie/agtergrond. Nee. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van rekenaars/speletjies nie. • Die prentjie/agtergrond is nie mooi nie. (Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
5.	Pieter✓	(1)	[1]
6.	10% afslag✓	(1)	[1]
7.	Dit is die dienste wat die klub aan sy lede kan bied. ✓	(1)	[3]
8.	<ul style="list-style-type: none"> • aflaaidienste • sagteware • hardeware • opleiding • speletjies (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[2]
9.	<ul style="list-style-type: none"> • Tieners • Jong mense • Mense wat van rekenaarspeletjies hou. • Mense wat van rekenaars hou. • Ouer mense wat van rekenaars hou. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
10.	Die letters is <ul style="list-style-type: none"> • groot • vetdruk • hoofletters 		

	<ul style="list-style-type: none"> • ander lettertipe word gebruik. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
TOTAAL:		[10]	

ADVERTENSIE [p.21]			
TEG-MEKKA - Die wêreld van tegnologie op jou voorstoep			
		PUNT	VLAK
1.	TEG-MEKKA / Teg-Mekka✓	(1)	[1]
2.	“Die wêreld van tegnologie op jou voorstoep. ✓	(1)	[2]
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Playstation • Rekenaars • Sagteware • Selfone • Hardeware • Kameras • Leerling kan ook spesifiek na prentjies verwys, bv: muis, Rekenaarskerm. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
4.	29 April 2023 (Saterdag) ✓	(1)	[3]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Die leerling kan net die woord dié skryf/ • Die akuut/aksentteken op die woord dié skryf. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
6.	koffie✓	(1)	[4]
7.	013 252 2222✓	(1)	[1]
8.	B✓	(1)	[3]
9.	regmaak✓	(1)	[3]
10.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van playstation / rekenaars / sagteware / hardeware / selfone / kameras. • Jy kry afslag. • Jy kry gratis koffie. • Daar is dienste beskikbaar soos ‘n tegnikus / iemand wat jou foon of rekenaar kan regmaak. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Daar is gratis WIFI. • Daar is 'n groot verskeidenheid van produkte. <p>Nee.</p> <p>Ek hou nie van playstation /rekenaars /sagtware/ hardeware/ selfone of kameras nie.</p> <p>(Enige EEN van bogenoemde of soortgelyk). ✓</p>	(1)	[4]
TOTAAL:	[10]	

PLAKKAAT [p.23]			
Wees veilig - Sosiale media kan gevaarlik wees			
		PUNT	VLAK
1.	A/ gevaarlik✓	(1)	[2]
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Instagram • Facebook • Snapchat • Tiktok • Twitter • YouTube • Pinterest <p>(Enige EEN van bogenoemde). ✓</p>	(1)	[1]
3.	3.1 B/Jy is verslaaf aan facebook. ✓	(1)	[3]
	3.2 C/Internet ✓	(1)	[3]
	3.3 D/ YouTube✓	(1)	[3]
	3.4 A / Twitter✓	(1)	[3]
4.	4.1 Mening		
	4.2 In die plakkaat word die woord kan gebruik en daarom is dit 'n mening. / Daar word nie in die plakkaat gepraat van enige navorsing/studie wat daaroor gedoen is nie.		
	(Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[5]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Moet nooit jou kontakbesonderhede vir iemand gee wat jy nie ken nie. • Wees versigtig met wat jy soek op die internet. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Moenie verslaaf raak aan sosiale media nie. • Moenie persone aanvaar as vriende wat jy nie ken nie. • Moenie jou wagwoorde vir iemand gee nie. (Enige Een van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
6.	vreemdeling✓	(1)	[2]
TOTAAL:		[10]	

OPSOMMING [p. 26]

Sorg vir jou selfoon en hy sal vir jou sorg.

Kyk na die assesseringsriglyne aan die einde van hierdie dokument vir die punttoekening.

	DIREKTE AANHALING	EIE WOORDE
1.	Moet nooit jou foon se battery oorlaai nie.	Moenie jou selfoon se battery oorlaai nie.
2.	Maak seker jou foon lê nooit in die son nie.	Moenie jou foon in die son sit nie. / Sit jou foon in 'n plek waar daar nie son is nie.
3.	Dit is 'n goeie idee om 'n kassie vir jou foon te kry om hom te beskerm.	Koop 'n kassie vir jou foon.
4.	Hou jou foon uit die oog van vreemdelinge.	Moenie jou foon laat lê waar vreemdelinge dit kan sien nie.
5.	Moet nooit jou selfoon uitleen nie.	Moenie jou selfoon vir iemand leen nie.
6.	Laai net die nodige TOEPS af.	Laai net TOEPS af wat jy nodig het.
7.	Hou altyd jou wagwoorde veilig en moenie dit vir iemand gee nie.	Hou jou wagwoorde veilig. / Moenie jou wagwoorde vir iemand gee nie.
TOTAAL:		[10]

NASIENRIGLYNE**TEMA 3: MY LAND: SUID-AFRIKA [p. 27- 40]****ALGEMENE RIGLYNE**

- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie.
Die rede of die motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep/op een of ander wyse uitgelig word.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede of die motivering verdien die punt.

LEESBEGRIP [p.27]**Als oor Suid-Afrika se vroeë boere**

		PUNT	VLAK
1.	Suidelike Afrika✓	(1)	[3]
2.	Sowat 2000✓	(1)	[1]
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Nigerië • Kameroen • Soedan (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[2]
4.	Pyl ✓	(1)	[1]
	Boog ✓	(1)	[1]
5.	“die Khoikhoi-herders (<i>Khoikhoi-sheperds</i>) en San-jagters het alreeds Suidelike Afrika bewoon.” ✓	(1)	[3]
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Om agter kos aan te trek • Jy bly nie lank op een plek nie (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[4]
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle het ruilhandel beoefen. • Hulle het sonder geld hul produkte of dienste met mekaar uitgeruil. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
8.	nuweling✓	(1)	[3]
9.	9.1 plante✓	(1)	[2]
	9.2 tradisies✓	(1)	[2]

10.	Lang pale. ✓ Met gras bedek. ✓	(1) (1)	[2] [2]
11.	11.1 Om die gemeenskap te beskerm. Die ouer mans was die besluitnemers was. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
	11.2 Klere maak. • Kos kook. • Water gaan haal. (Enige EEN van bogenoemde).✓	(1)	[1]
12.	Jy moet die besluite neem in die gemeenskap. (Of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
13.	onbelangrike✓	(1)	[1]
14.	14.1 Lobola✓ 14.2 'n trougeskenk wat deur 'n man gegee word aan die familie van die vrou met wie hy gaan trou. ✓	(1) (1)	[1] [1]
15.	15.1 Die hoofman/kaptein. ✓ 15.2 geld✓ 15.3 Raadgewer/ krygers✓ 15.4 Onwaar, dit was die beste hut. ✓ 15.5 Nee, grootste. ✓ 15.6 Vir die maande wanneer die kos min is. • Die gemeenskap bou voorraad op. • Hulle maak kos bymekaar vir almal. (Of soortgelyk.) ✓	(1) (1) (1) (1) (1) (1)	[1] [1] [1] [2] [2] [4]
16.	16.1 C/ Nomadiese leefwyse ✓ 16.2 A /Nguni-sprekendes✓ 16.3 B /jagters✓ 16.4 D/ Boere wat hulle in die binneland bevestig het ✓	(1) (1) (1) (1)	[3] [3] [3] [3]
TOTAAL:		[30]	

SPOTPRENT [p.32]

Rugby is ook kultuur in Suid-Afrika

		PUNT	VLAK
1.	baie ✓	(1)	[3]
2.	• Hy het groot spiere.	(1)	[3]

	<ul style="list-style-type: none"> Sy horings is groot. (Enige EEN van bogenoemde). ✓		
3.	Ja. Hy glimlag (breed) ✓	(1)	[2]
4.	Deur die uitroepteken. ✓	(1)	[2]
5.	haaie✓	(1)	[1]
6.	Ja. Daar is n nommer een (1) op die haai se trui. ✓	(1)	[4]
7.	Hulle kan byt. ✓	(1)	[2]
8.	Ons lyk nie net mooi nie, maar speel ook die beste rugby. ✓	(1)	[3]
9.	Deur sy gesigsuitdrukking. ✓	(1)	[3]
10.	Bulle. <ul style="list-style-type: none"> Dit is my gunsteling rugbyspan. Die bul lyk sterk / mooi / vriendelik. Haaie. <ul style="list-style-type: none"> Dit is my gunsteling rugbyspan. Die Haai lyk sterk / mooi / kwaai. Sy tande lyk gevaarlik. (Of soortgelyk) ✓	(1)	[4]
TOTAAL:		[10]	

E-POS [p.34]

My besoek aan die Nasionale Krugerwildtuin

		PUNT	VLAK
1.	vdmerwe@yahoo.co.za✓	(1)	[1]
	Anna✓	(1)	[1]
2.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> Sy begin die e-pos met “beste”. Die taalgebruik is informeel. Jackie sê sy wil graag saam met Anna op vakansie gaan, want hulle is al sedert graad 1 beste maats. (Enige een of soortgelyk). ✓	(1)	[3]
3.	wonderlik✓	(1)	[3]
4.	<ul style="list-style-type: none"> Sy het op ‘n wildrit gegaan (in die nag). 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Hulle het in haar pa se bakkie rondgery (om leeus te soek). • Sy het foto's geneem. (Enige TWEE van bogenoemdes). ✓✓	(2)	[2]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Daar is n klein / baba sebra in die foto. • Daar is 'n vulletjie in die foto. • Jackie het dit in haar e-pos geskryf. (Enige EEN van bogenoemdes). ✓	(1)	[3]
6.	7 dae✓	(1)	[1]
7.	Onwaar. Ons het op 'n wildrit gegaan, in die NAG. ✓	(1)	[2]
8.	Toyota Land Cruiser bakkie. ✓	(1)	[1]
9.	welpie✓	(1)	[1]
10.	Foto's✓	(1)	[3]
	Advertensie✓	(1)	[3]
11.	<ul style="list-style-type: none"> • Buffels • Leeus • Olifante • Sebra's (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[1]
12.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek was nog nooit in die Wildtuin nie. • Ek wil graag saam met hulle op vakansie gaan. • Ek hou baie van wilde diere. • Ons was al baie keer in die Wildtuin. • Ek hou nie van wilde diere nie, dit is vir my gevaarlik. • Ons gaan alreeds see toe die vakansie. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[5]
TOTAAL:		[15]	

ADVERTENSIE [p.37]

Nasionale Krugerwildtuin

		PUNT	VLAK
1.	wilde✓	(1)	[3]
2.	Kruger Wille Wildritte✓	(1)	[1]

3.	'n Rit wat jy nooit sal vergeet nie. ✓	(1)	[1]
4.	Families✓ Pensionarisse✓	(1) (1)	[1] [1]
5.	hoed✓	(1)	[1]
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Nagritte • Dagritte • Loop saam met die leeus. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[2]
7.	7.1 C/ R800.00✓ 7.2 A/ Julie✓ 7.3 D/ www.willeritte.co.za ✓ 7.4 B/ kamera✓	(1) (1) (1) (1)	[1] [1] [1] [1]
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Vetdruk • Die letters is groot. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
9.	vriendelik✓	(1)	[2]
10.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek is nie bang vir diere nie. • Ek hou van leeus / diere. • Daar sal mense wees wat jou beskerm. Nee. <ul style="list-style-type: none"> • Ek is bang vir leeus. • Leeus is gevaarlik. • Leeus is wild. • Jy kan nie voorspel wat hulle gaan doen nie. (Enige EEN of soortgelyk). ✓	(1)	[4]
11.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van wilde diere / diere. • Ek hou van die Nasionale Kruger Wildtuin. • Die advertensie het mooi prentjies, • Die advertensie trek my aandag. 		

Nee.		
<ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van wilde diere / diere nie. • Ek hou nie van die Nasionale Kruger Wildtuin nie. • Die advertensie is nie mooi nie. 	(1)	[5]
(Enige EEN of soortgelyk). ✓		
TOTAAL:		[15]

OPSOMMING [p. 40]

Ons reenboognasie, respekteer mekaar!

Kyk na die assesseringsriglyne aan die einde van hierdie dokument vir die punttoekening.

	DIREKTE AANHALING	EIE WOORDE
1.	Maak plek vir almal se taal in jou omgewing.	Respekteer almal se taal.
2.	Leer by ander mense van hulle taal, so bou mense bande.	Leer van ander mense se taal.
3.	Deur meer van ander se kultuur te leer sal jy nuwe vriende maak en mense wys dat jy hulle respekteer.	Leer van ander se kultuur.
4.	Wys vir mense van ander kulture dat jy belangstel in hulle tradisies en manier van dinge doen.	Toon belangstelling in ander se kultuur en tradisies.
5.	Doen navorsing oor verskillende gelowe dan sal jy weet wat om te doen en wat om nie te doen nie	Doen navorsing oor mense se gelowe.
6.	Help mense in jou gemeenskap.	Help die mense wat in jou gemeenskap is. / Wys aan ander Ubuntu.
7.	Gee almal 'n plekkie in die son, want ons almal is deel van die Reënboognasie!	Gee alle mense 'n plekkie in die son.
TOTAAL:		[10]

NASIENRIGGLYNE

TEMA 4: OM DIE WÊRELD [p.41- 51]

ALGEMENE RIGGLYNE

- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie.
Die rede of die motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep/op een of ander wyse uitgelig word.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede of die motivering verdien die punt.

LEESBEGRIP [p. 41]

TOERPLAN: New York – die stad wat nooit slaap nie!

		PUNT	VLAK
1.	New York ✓	(1)	[2]
2.	2.1 meeste✓	(1)	[1]
	2.2 baie✓	(1)	[1]
3.	wêreldberoemde ✓	(1)	[3]
4.	4.1 melkskommels✓	(1)	[2]
	4.2 warmbrakke✓	(1)	[2]
5.	11 – 18 Junie 2024✓	(1)	[1]
6.	A/ dat daar goed gesê of geskryf word wat jou laat uitsien na die toer. ✓	(1)	[4]
7.	7.1 F / Vlieg na Amerika toe. ✓	(1)	[3]
	7.2 B / Op pad huistoe. ✓	(1)	[3]
	7.3 E/ Luister na musiek✓	(1)	[3]
	7.4 A/ Eet by 'n baie goeie hotel. ✓	(1)	[3]
	7.5 D / Kyk na 'n wêreldberoemde standbeeld. ✓	(1)	[3]
	7.6 C / Loop saam met jou vriende in die stad rond. ✓	(1)	[3]
8.	Die mense wat op die toer gaan sal 'n voorbeeld kan sien van een van die beelde wat hulle by Madame Tussauds kan sien. ✓	(1)	[5]
9.	helikopter ✓	(1)	[2]
10.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van standbeelde. • Die Vryheidsbeeld is mooi.		

	<ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van geskiedenis. (Of soortgelyk) Nee. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van standbeelde nie. • Ek hou nie van geskiedenis nie. • Ek hou nie van Amerika nie. (Of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
11.	St. Patrick's Katedraal✓	(1)	[1]
12.	<ul style="list-style-type: none"> • Die Empire State gebou. ✓ • Die Broadway teater. ✓ 	(1) (1)	[1] [1]
13.	“Die sluitingsdatum vir besprekings is 1 September 2023.” ✓	(1)	[1]
14.	R46 700.00✓	(1)	[1]
15.	15.1 Onwaar. Die toer sluit etes, vervoer, vlugte en vermaak in. ✓	(1)	[3]
	15.2 Waar. Jy mag op die toer gaan as jy 14 jaar en ouer is. ✓	(1)	[3]
16.	20✓	(1)	[1]
17.	Kostes sluit nie vervoer na en van OR Tambo lughawe in nie. ✓	(1)	[1]
18.	Suid-Afrika✓ <ul style="list-style-type: none"> • Die lughawe waarvandaan jy vertrek is OR Tambo. • Dag 6 reis jy terug na Suid-Afrika toe. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(2)	[3]
19.	Stuur 'n e-pos aan mossietoere@toer.co.za ✓ Kontak Lindiwe by - 011 25896✓	(2)	[1]
20.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou van reis. • Ek hou van amerika / new york. • Ek wil graag ander lande sien. • Dit is goeie waarde vir jou geld. • Dit is nie duur nie. Nee. <ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van reis nie. 		

<ul style="list-style-type: none"> • Ek hou nie van amerika nie. • Dit is duur. • Ek is bang om te vlieg. (Of soortgelyk). ✓	(1)	[5]
TOTAAL:	[30]	

VORM [p.46]			
Hotel Georgia			
		PUNT	VLAK
1.	(Hotel) Georgia ✓	(1)	[1]
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Die hotel het vyf sterre. • Dit is die hotel van die jaar / die beste hotel. • Die restaurant by die hotel is die beste / restaurant van die jaar. • Die meest emoji's wat gekies is, is goed. (Enige TWEE van bogenoemdes). ✓✓	(2)	[3]
3.	3.1 C/Die beste gedeelte van die hotel. ✓	(1)	[3]
	3.2 A/Nie baie vriendelik nie. ✓	(1)	[3]
	3.3 D/Die hotel kan skoner wees. ✓	(1)	[3]
	3.4 B/Hulle moet ook in die hotel gaan bly. ✓	(1)	[3]
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Die woorde NOG BETER is in grootdruk. • Die woorde NOG BETER is in vetdruk. • Die vraag is alleen in 'n blokkie geplaas. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[2]
5.	Hotel van die jaar. ✓	(1)	[4]
	Restaurant van die jaar. ✓	(1)	[4]
6.	Koue water. ✓	(1)	[1]
7.	laat✓	(1)	[2]
8.	Dankie vir 'n lekker tyd, julle sal ons weer sien. ✓	(1)	[2]
9.	Die emoji is gelukkig / bly. ✓	(1)	[4]
10.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Dit is 'n goeie / beste hotel / hotel van die jaar. • Die restaurant is die beste. • Ek hou van hotelle met goeie kos. 		

<ul style="list-style-type: none"> Die meeste emoji's is goed. <p>Nee.</p> <ul style="list-style-type: none"> Die personeel is nie baie vriendelik nie. Ek hou nie van hotelle nie. <p>(Of soortgelyk). ✓</p>	(1)	[5]
TOTAAL:		[15]

SPOTPRENT [p. 49]			
Vakansietyd			
		PUNT	VLAK
1.	<p>Ja.</p> <ul style="list-style-type: none"> Hulle almal glimlag. Jy kan dit op hulle gesigsuitdrukking sien. <p>(Enige EEN van bogenoemdes). ✓</p>	(1)	[3]
2.	Daar is baie tasse / bagasie op die dak van die motor. ✓	(1)	[3]
3.	<p>Waar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Die man gebruik die woorde “om die wêreld”. Die agtergrond het bakens van verskillende lande. <p>(Enige EEN van bogenoemde). ✓</p>	(1)	[3]
4.	HOU VAS. ✓	(1)	[5]
5.	<p>Ja.</p> <p>Jy kan sien hulle sit gemaklik / nie naby mekaar nie.</p> <p>Nee.</p> <p>Hulle is te veel vir die kar.</p>	(1)	[4]
5.	tennis✓	(1)	[3]
6.	twee✓	(1)	[2]
7.	Londen✓	(1)	[1]
8.	Sy wonder of sy genoeg klere gepak het. ✓	(1)	[1]
9.	lugballonne✓	(1)	[2]
10.	<p>Ja.</p> <p>Jy kan sien hulle sit gemaklik / nie naby mekaar nie.</p> <p>Nee.</p> <p>Hulle is te veel vir die kar.</p> <p>(Enige EEN van bogenoemdes). ✓</p>	(1)	[2]
TOTAAL:		[10]	

OPSOMMING [p. 51]**Geniet jou vakansie oorsee!**

Kyk na die assesseringsriglyne aan die einde van hierdie dokument vir die punttoekening.

	DIREKTE AANHALING	EIE WOORDE
1.	Jy moet altyd goeie navorsing doen oor jou bestemming voordat jy reis sodat jy weet wat om te pak en wat jy in die land mag en nie mag doen nie.	Doen goeie navorsing oor jou bestemming.
2.	Maak seker jou tas kan sluit en dat dit altyd veilig by jou is	Maak seker dat jou tas veilig en gesluit is.
3.	Hou altyd noodnommers by jou.	Jy moet jou noodnommers by jou hou.
4.	Beplan jou verblyf en vervoer.	Jy moet jou vervoer en verblyf beplan.
5.	Hou altyd jou paspoort by jou.	Jou paspoort moet by jou wees.
6.	Probeer nuwe dinge soos kos	Probeer nuwe goed soos kos.
7.	Neem baie foto's en plaas dit op Facebook dat jou vriende kan volg wat jy en jou familie doen en sien.	Jy moet foto's neem en op Facebook plaas.
		TOTAAL: [10]

NASIENRIGLYNE

TEMA 5: BEWAAR ONS TOEKOMS [p.52- 62]

ALGEMENE RIGLYNE

- Geen punt word toegeken vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING nie.
Die rede of die motivering verdien die punt.
- Waar eenwoord-antwoorde gevra word en die leerder gee 'n volsin, is dit korrek MITS die korrekte woord onderstreep/op een of ander wyse uitgelig word.
- By oop vrae word geen punt toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Die rede of die motivering verdien die punt.

LEESBEGRIP [p. 52]

DIE IMPAK WAT BESOEDELING

		PUNT	VLAK
1.	Besoedeling is die teenwoordigheid van stowwe / materiaal / goed wat skadelik / sleg vir die omgewing / area is. (Leerling kan ook voorbeelde gee vir die punt bv. wanneer ons papiere op die skoolterrein gooi/Of soortgelyk). ✓	(1)	[2]
2.	nooit✓	(1)	[2]
3.	2000 km✓	(1)	[1]
4.	Besoedeling is oral 'n baie groot probleem – selfs in die ruimte. ✓	(1)	[3]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Die veiligheid van ruimtevlugte word bedreig. ✓ • Dit maak dit moeilik om die ruimte te verken. ✓	(2)	[3]
6.	6.1 botsing✓	(1)	[3]
	6.2 een / 1✓	(1)	[3]
	6.3 besoedel✓	(1)	[3]
7.	Space Surveillance Network✓	(1)	[2]
8.	8.1 C/ 'n Japannese maatskappy✓	(1)	[3]
	8.2 A/ Stuur satelliete wat hulle sending voltooi het na die atmosfeer. ✓	(1)	[3]
	8.3 B/ Dit is net sowat 10 cm groot. ✓	(1)	[3]
	8.4 D/ Klein stukkies rommel wat nie gesien kan word nie. ✓	(1)	[3]
9.	Astroscale✓ ClearSpace✓	(2)	[2]

10.	Japan✓	(1)	[4]
11	Switserland✓	(1)	[1]
12.	2025✓	(1)	[1]
13.	Sodra die satelliete sy sending voltooi het. ✓	(1)	[2]
14.	In die Stille Oseaan. ✓	(1)	[1]
15.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is gevaarlik. • Mense kan dood gaan. (Of soortgelyk)	(1)	[4]
16.	Aarde✓	(1)	[3]
17.	Die skrywer bedoel dat besoedeling 'n baie groot probleem is. ✓	(1)	[3]
18.	18.1 Ruimteromme✓	(1)	[3]
	18.2 ruimtestasie ✓	(1)	[3]
20.	Huisgenoot, ✓	(1)	[2]
	7 Oktober 2022✓	(1)	[2]
21.	<ul style="list-style-type: none"> • Begin 'n bewusmakingsveldtog om mense te vertel van hoe sleg besoedeling is en wat ons kan doen om dit te beveg. • Motiveer maats om nie te rommel nie. • Neem deel aan aksies wat die omgewing bewaar. (Enige twee of soortgelyk – enige antwoord wat wys dat die leerling die aarde wil bewaar) ✓✓	(2)	[5]
TOTAAL:		[30]	

GRAFIEK [p.57]

BESOEDLING IN SUID-AFRIKA

		PUNT	VLAK
1.	Suid-Afrika✓	(1)	[2]
2.	persentasie✓	(1)	[3]
3.	3.1 B/ Die meeste besoedeling✓	(1)	[3]
	3.2 D/ Die visse gaan dood in die soort besoedeling. ✓	(1)	[3]
	3.3 C/ Die minste besoedeling. ✓	(1)	[3]
	3.4 A/ Derde meeste besoedeling. ✓	(1)	[3]
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Gasse wat vrygestel word • Myne 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Kragstasies • Motors • Mense (Enige TWEE van bogenoemde). ✓✓	(2)	[1]
5.	Beide het motors. ✓	(1)	[4]
6.	Enige iets wat van plastiek gemaak word kan genoem word. <ul style="list-style-type: none"> • Bottels • Strooitjies • Plastiaksakke (Of soortgelyk). ✓✓	(2)	[4]
7.	Om elektrisiteit te kry. ✓ (Leerlinge kan ook voorbeelde gee, bv: vir die stoof om te kan kook)	(1)	[3]
8.	Mense / die mensdom✓	(1)	[2]
9.	Afrika.org✓	(1)	[1]
10.	Vliegtuie✓	(1)	[2]
TOTAAL:		[15]	

PLAKAAT [p. 60]			
Sit rommel op sy plek			
		PUNT	VLAK
1.	In asblikke. (Of soortgelyk). ✓	(1)	[4]
2.	2.1 26 Augustus 2023✓ 2.2 St. Lucia Hoofstrand✓ 2.3 08:00 vm. ✓ 2.4 Per e-pos / lucia@rommelweg.co.za✓	(1) (1) (1) (1)	[1] [1] [1] [3]
3.	In die water / In die see✓	(1)	[3]
4.	Skoon-strand-span✓	(1)	[2]
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Sy oë is groot oop. • Sy mond is groot oop. • Sy gesigsuitdrukking lyk asof hy geskrik het. (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
6.	Nee.		

	<ul style="list-style-type: none"> • Die vis lyk siek. • Die vis lyk hartseer. • Die vis se oë hang / halpad toe. (Of soortgelyk). ✓	(2)	[3]
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Verskillende woordtipe van res van die plakkaat. • Grootdruk • Uitroepteken (Enige EEN van bogenoemde). ✓	(1)	[3]
8.	Ja. <ul style="list-style-type: none"> • Ek wil ons toekoms bewaar. • Ek gee om oor diere. • Ek hou van die strand. • Rommel is sleg vir die omgewing. • Dit is lekker om deel van iets goed te wees. • Ek wil 'n verskil maak. Nee. <ul style="list-style-type: none"> • Daar is mense wat plekke kan skoonmaak. • Ek het nie tyd nie. • Ek hou nie van die strand nie. (Of soortgelyk). ✓	(1)	[4]
9.	<ul style="list-style-type: none"> • span✓ • positiewe ✓ 	(2)	[2]
10.	Suid-Afrika✓	(1)	[3]
TOTAAL:		[15]	

OPSOMMING [p. 62]**Beskerm ons tieners**

Kyk na die assesseringsriglyne aan die einde van hierdie dokument vir die punttoekening.

	DIREKTE AANHALING	EIE WOORDE
1	Maak seker dat jy alles doen om die tieners in jou gemeenskap die belangrikheid van onderwys te laat verstaan.	Leer jou kind die belangrikheid van onderwys.
2	Motiveer jou kind om aan sport deel te neem.	Motiveer jou kind om sport te doen.
3	Laat hulle ook aan kultuuraktiwiteite deelneem.	Laat jou kind kultuuraktiwiteite doen.
4	Maak seker dat jou kind gesond eet.	Sorg dat jou kind gesonde kos eet.
5	Motiveer jou kind om hard te werk in alles wat hy of sy doen.	Motiveer jou kind om altyd hard te werk.
6	Kyk mooi na vriende waarmee jou kind meng.	Maak seker dat jou kind met die regte vriende meng.
7	Leer jou kind wat is reg en wat is verkeerd.	Sê vir jou kind wat is reg en verkeerd
		TOTAAL: [10]

OPSOMMING

[ASSESSERINGSRIGLYNE]

- Lees die hele opsomming om 'n geheelindruk van die opsomming te kry.
- Beplanning is nie nodig nie.
- Indien rofwerk/beplanning gedoen word, let op die volgende:
  - Indien die beplanning in potlood aangebied word, word dit as rofwerk beskou en die tweede aanbieding word nagesien.
  - Indien die eerste poging in pen aangebied word (en nie doodgetrek is nie), word daardie poging as die finale antwoord beskou.
- Indien daar twee feite in een sin gegee word, word slegs die eerste feit nagesien.
- Die tweede feit word geïgnoreer.
- Indien daar twee sinne by een kolpunt gegee word, word slegs die eerste sin nagesien.
- Kandidate hoef nie 'n TITEL te verskaf nie.
- Indien afkortings in die opsomming voorkom, word elke afkorting getel volgens die getal woorde wat dit voorstel, byvoorbeeld, d.w.s. = 3 woorde.
- Indien die kandidaat die opsomming in paragraafvorm aanbied, word die eerste 7 sinne (eerste 50 woorde) van hierdie paragraaf nagesien.

PUNTE WORD SOOS VOLG TOEGEKEN

1 – 3 feite korrek:	1 taalpunte
4 – 5 feite korrek:	2 taalpunte
6 – 7 feite korrek:	3 taalpunte

TAALPUNTE EN AANHALINGS

6 – 7 aanhalings	leerling kry 0 vir taal
1 – 5 aanhalings	leerling kry slegs 1 punt vir taal

LENGTE

- Nasionaal moet hom/haarself vergewis van die aantal woorde.
- Geen punte word afgetrek indien daar te min/te veel woorde is of as die getal woorde verkeerd aangedui is nie.
- Indien die totale woorde meer is as die toegelate getal, lees die nasionaal slegs tot

aan die einde van die sin waarin die maksimum woorde voorkom.

- Die res van die opsomming word dan geïgnoreer.

DEPARTEMENT VAN ONDERWYS – NASIENRIGLYNE

- **Puntetoekenning:**
  - 7 punte vir 7 feite (1 punt per feit)
  - 3 punte vir taal
  - Totaal punte: 10
- **Toekenning van taalpunte as leerders nie woordeliks aangehaal het nie:**
  - 1–3 korrekte feite: 1 punt
  - 4–5 korrekte feite: 2 punte
  - 6–7 korrekte feite: 3 punte
- **Toekenning van taalpunte as leerders woordeliks aangehaal het:**
  - 6–7 korrekte aanhalings: geen punte vir taal word toegeken nie
  - 4–5 korrekte aanhalings: maksimum 1 punt vir taal word toegeken
  - 2–3 korrekte aanhalings: maksimum 2 punte vir taal word toegeken
- Indien die maksimum getal woorde (70 woorde) oorskry word, moet die nasiener VYF woorde aan lees ná die 70-woordegrens nasien en die res van die opsomming ignoreer.

ONAFHANKLIKE EKSAMINERINGSRAAD (IEB) – NASIENRIGLYNE

- Sinne moet van 1 tot 5 genommer word, geen kolpunte mag gebruik word nie.
- Laat 'n reël oop tussen sinne.
- 'n Sin moet 'n werkwoord bevat.
- (Elke punt bevat twee feite. Elke punt tel twee punte. As die opgesomde sin dus gedeeltelik korrek is, word 1 punt toegeken.)
- Een feit mag nie oor twee punte strek nie.
- Voegwoorde en/of infinitief kan gebruik word om twee feite te verbind.
- Indien al die sinne korrek is, behaal die leerder 10 uit 10.
- Kandidate mag een of twee sinne per feit neerskryf.
- Sinne mag nie woord vir woord uit die teks aangehaal word nie.

- Taalfoute word nie geenaliseer nie. Elke sin moet egter die betrokke feit of hoofgedagte korrek kommunikeer.
- Spelfoute word nie geenaliseer nie tensy dit die betekenis beïnvloed.
- Minus ½ vir elke direkte aanhaling, dus minus 2½ in totaal.
- Minus 1 as 'n leerder nie die woordtelling aandui nie.
- Minus 1 as 'n leerder die woordtelling heeltemal verkeerd aandui.
- Minus 1 as leerder minder as 60 woorde of meer as 80 woorde skryf.
- Wanneer 'n instruksie gegee word hoe om elke sin te begin byvoorbeeld: (Jy moet. . .) en leerders doen dit nie, word hulle as volg geenaliseer: minus ½ vir 1–2 sinne verkeerd begin en minus 1 vir 3 en meer sinne verkeerd begin.
- Tel 'n en DIE as deel van die woordtelling.
- Beplanning MOET doodgetrek word.